

POLSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA

Konferencja pt.

„Zrównoważony rozwój jako warunek funkcjonowania turystyki wiejskiej”

10 kwietnia 2026 roku, Kielce

Zrównoważony rozwój turystyki w zapisach podstrategii sektorowej: „Turystyka wiejska”

Wiesław Czerniec

**Ministerstwo
Sportu i Turystyki**

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

„Program rozwoju turystyki wiejskiej w Polsce na lata 2025-2035 – podstrategia sektorowa dla turystyki wiejskiej”

Zadanie publiczne pn. „Opracowanie dokumentu pn. „Program rozwoju turystyki wiejskiej w Polsce na lata 2025-2035” – podstrategii sektorowej dla turystyki wiejskiej” dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki zgodnie z zawartą umową nr 2025/0011/0296/UDOT/DT/BP/JP z dnia 2 czerwca 2025 r.

Rada Programowa Turystyki Wiejskiej

- Ministerstwo Sportu i Turystyki
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Ministerstwo Edukacji Narodowej
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Polska Organizacja Turystyczna
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (CDR) – oddział w Krakowie
- Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi
- Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi
- Wioska Tematyczna

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Rada Programowa Turystyki Wiejskiej

- Polski Związek Kół Gospodyń Wiejskich
- Ogólnopolskie Porozumienie Lokalnych Organizacji Turystycznych
- Forum Regionalnych Organizacji Turystycznych
- Polska Sieć LGD – Federacja Regionalnych Sieci LGD
- Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich
- Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich +
- Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” (lider projektu)
- Branżowe Centrum Umiejętności w dziedzinie Agroturystyka
- Eksperti indywidualni - specjaliści z zakresu turystyki wiejskiej

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Zespół autorski

Obszar I – aspekty formalno-prawne turystyki wiejskiej

dr Jerzy Raciborski, AKF Kraków

Obszar II - produkt turystyczny na obszarach wiejskich

dr Anna Jęczmyk, dr inż. Jarosław Uglis, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Obszar III – marketing turystyki wiejskiej

mgr Adam Mikołajczyk, Fundacja Best Place

Obszar IV - wsparcie instytucjonalne turystyki wiejskiej

dr Jan Zawadka, dr Piotr Gabryjończyk, SGGW Warszawa

**Ministerstwo
Sportu i Turystyki**

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Zespół autorski

Koordynacja merytoryczna prac nad dokumentem, badania interesariuszy

Maria Kosicka, mgr Jacek Zdrojewski, Vision Management & Consulting sp. z o. o.

Koordynator projektu:

Wiesław Czerniec, prezes Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”

Działania organizacyjne i informacyjne:

Jagoda Józwik, biuro Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”

**Ministerstwo
Sportu i Turystyki**

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Definicje

TURYSTYKA WIEJSKA w niniejszym dokumencie rozumiana jest jako system usług i powiązań turystycznych, funkcjonujących w przestrzeni wiejskiej. Obejmuje różne formy wypoczynku i spędzania czasu na obszarach wiejskich, spełniające określone kryteria „wiejskości”, takie jak lokalizacja, powiązanie z krajobrazem i lokalną społecznością, skala działalności oraz styl życia.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Definicje

AGROTURYSTYKA to forma turystyki wiejskiej realizowana w czynnym gospodarstwie rolnym, w ramach której oferowane są noclegi oraz różnorodne dodatkowe usługi turystyczne i rekreacyjne na potrzeby nocujących gości, takie jak wyżywienie, warsztaty, zajęcia edukacyjne czy formy aktywnego wypoczynku, mające na celu uatrakcyjnienie pobytu i umożliwienie kontaktu z życiem gospodarstwa oraz otoczeniem przyrodniczym i kulturowym.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Definicje

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE to czynne gospodarstwo rolne, w którym świadczone są usługi noclegowe oraz dodatkowe usługi turystyczne i rekreacyjne bazujące na lokalnych zasobach przyrodniczych, kulturze i tradycji, mające na celu urozmaicenie pobytu gości oraz umożliwienie im korzystania z walorów gospodarstwa i jego otoczenia.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Perspektywa turystyki wiejskiej w podstrategii

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Trendy i zjawiska globalne

- Wzrost znaczenia turystyki wiejskiej w globalnym systemie turystyki
- Przejście od turystyki masowej do turystyki „doświadczeń” w trendzie „slow”
- Globalny zwrot w stronę zdrowia, dobrostanu i regeneracji
- Cyfryzacja procesów zakupu usług turystycznych i dominacja platform rezerwacyjnych
- Zmiany demograficzne i stylu życia a segmentacja popytu
- Rozwój produktów specjalistycznych i niszowych
- Globalna konkurencja destynacji wiejskich i ryzyko utraty autentyczności
- Harmonizacja regulacji i rosnąca złożoność otoczenia prawnego
- Zmiana roli instytucji i sieci współpracy w zarządzaniu turystyką wiejską

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Trendy i zjawiska globalne

Zrównoważony rozwój, transformacja środowiskowa i presja klimatyczna

*„Coraz ważniejszy staje się motyw powiązania turystyki wiejskiej z celami środowiskowymi, klimatycznymi i żywnościowymi. Na poziomie globalnym rośnie oczekiwanie, aby produkty turystyczne były neutralne lub niskoemisyjne, oparte na krótkich łańcuchach dostaw, ochronie krajobrazu i bioróżnorodności, a także edukacji ekologicznej. **Turystyka wiejska może stać się jednym z głównych instrumentów wdrażania tych polityk poprzez promocję rolnictwa ekologicznego, regeneratywnego użytkowania zasobów oraz modeli konsumpcji opartych na lokalności.**”*

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Wizja turystyki wiejskiej w perspektywie 2035 roku

W 2035 roku turystyka wiejska w Polsce jest nowoczesnym, rozpoznawalnym i wysokiej jakości segmentem rynku, opartym na autentyczności wsi oraz jej zasobach przyrodniczych i kulturowych.

Jej fundamentem są gospodarstwa agroturystyczne, wokół których rozwija się zróżnicowana oferta wypoczynkowa, edukacyjna, kulinarna oraz zawierająca różnego rodzaju aktywności w bezpośrednim kontakcie z naturą oraz kulturą i dziedzictwem wsi polskiej. Turystyka wiejska wspiera lokalne społeczności, dywersyfikację dochodów mieszkańców wsi oraz **trwały, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.**

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Misja turystyki wiejskiej

Misją instytucji publicznych, organizacji branżowych oraz usługodawców rozwijających turystykę wiejską w Polsce jest tworzenie warunków dla autentycznego, wysokiej jakości wypoczynku na obszarach wiejskich, opartego na zasobach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych oraz lokalnej tradycji i gościnności.

Realizacja tej misji sprzyja rozwojowi zróżnicowanej, konkurencyjnej i dostępnej oferty turystyki wiejskiej, łączącej wysoką jakość z odpowiedzialnością środowiskową i poszanowaniem dziedzictwa, a jednocześnie wzmacniającej lokalne społeczności, gospodarkę obszarów wiejskich oraz ich **trwały, zrównoważony rozwój**.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Konkurencyjny produkt turystyczny wysokiej jakości

Filary produktu turystyki wiejskiej:

1. Wypoczynek w kwaterze agroturystycznej (działającym gospodarstwie rolnym).
2. Oferta kulinarna polskiej wsi i enoturystyka.
3. Turystyka aktywna na wsi.
4. Regeneracja na łonie natury.
5. Produkty oparte na kulturze i tradycji.
6. Turystyka rolniczo-edukacyjna i rozwijająca postawy proekologiczne.
7. Oferty niszowe, pozwalające na specjalizację i wykorzystanie nowych trendów w turystyce.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Kierunki działań dla rozwoju produktu turystyki wiejskiej

- Wzmacnianie filarów produktowych turystyki wiejskiej
- Profesjonalizacja i standaryzacja jakości oferty turystyki wiejskiej
- Specjalizacja i rozszerzenie zakresu usług oferowanych turystom w oparciu o potencjał obszarów wiejskich
- Zrównoważony rozwój oferty turystyki wiejskiej oraz ochrona krajobrazu wiejskiego
- Wykorzystanie dla rozwoju oferty turystycznej nowych trendów i rozwiązań pozwalających sprostać wyzwaniom demograficznym, społecznym oraz zmianom globalnym

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Efektywny marketing turystyki wiejskiej

Na poziomie funkcjonalnym turystyka wiejska oferuje:

- odpoczynek w kontakcie z naturą i krajobrazem (cisza, przestrzeń, brak tłumów),
- bezpośredni kontakt z lokalną społecznością,
- lokalne jedzenie i produkty, często oparte o krótkie łańcuchy dostaw,
- bezpieczeństwo i przewidywalność, szczególnie istotną dla rodzin i seniorów,
- zróżnicowane formy aktywności, od łatwych spacerów po bardziej wymagające wyprawy.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Efektywny marketing turystyki wiejskiej

Na poziomie emocjonalnym turystyka wiejska oferuje:

- spowolnienie i regenerację („tu mogę odetchnąć”),
- doświadczenie prawdziwego życia („tu wszystko dzieje się naprawdę”),
- poczucie bycia „u siebie” - w gościnnym domu, a nie jedynie w „obiekcie noclegowym”,
- satysfakcję z dokonywania dobrych wyborów – dla siebie, bliskich i środowiska.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Efektywny marketing turystyki wiejskiej

Na poziomie społecznym turystyka wiejska:

- wspiera lokalnych społeczności,
- sprzyja zachowaniu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego,
- promuje formy turystyki o relatywnie mniejszym śladzie środowiskowym.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Kierunki działań dla marketingu turystyki wiejskiej

- Budowa silnej krajowej marki parasolowej turystyki wiejskiej
- Rozwój atrakcyjnych submarek turystyki wiejskiej
- Rozwój zintegrowanego systemu promocji i dystrybucji opartego na wirtualnym asystencie AI
- Profesjonalizacja działań marketingowych usługodawców i organizacji lokalnych
- Współpraca marketingowa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Efektywny marketing turystyki wiejskiej

Istota marki parasolowej turystyki wiejskiej

MARKA TURYSTYKI WIEJSKIEJ W POLSCE opowiada o współczesnej, prawdziwej wsi jako miejscu odpoczynku, nauki i dobrego życia – blisko natury i ludzi, w rosnącym standardzie oraz z poszanowaniem lokalnych zasobów.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Efektywny marketing turystyki wiejskiej

Submarki turystyki wiejskiej:

- „Gospodarstwa Gościnne” - „Agroturystyka 2.0”,
- „Zagrody Edukacyjne”
- „Slow Siedliska” (nazwa robocza)/

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

System instytucjonalny zapewniający kompleksowe wsparcie turystyki wiejskiej

Kierunki i rekomendacje dla systemu instytucjonalnego turystyki wiejskiej

- Wzmocnienie koordynacji w systemie zarządzania turystyką wiejską
- Profesjonalizacja i stabilizacja działalności organizacji wspierających turystykę wiejską
- Wzmocnienie kompetencji kadr turystyki wiejskiej
- Integracja zasobów wiedzy i informacji o turystyce wiejskiej

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Otoczenie prawno-administracyjne sprzyjające rozwojowi turystyki wiejskiej

Propozycje zmian i reform otoczenia prawno-administracyjnego turystyki wiejskiej:

- Uporządkowanie statusu prawnego i definicji usług turystyki wiejskiej oraz agroturystyki,
- Przyjęcie ustawy o agroturystyce lub wprowadzenie kompleksowych zmian w istniejących przepisach regulujących działalność agroturystyczną,
- Uporządkowanie i upowszechnienie stosowania przepisów regulujących działalność związaną z turystyką wiejską,
- Upowszechnienie dobrych praktyk, standardów i rozwiązań niewymagających interwencji ustawowej (np. dobrowolna kategoryzacja gospodarstw i obiektów turystyki wiejskiej)

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Działania pilotażowe

- Powołanie Zespołu ds. turystyki wiejskiej oraz utworzenie Centrum Koordynacji Turystyki Wiejskiej.
- Opracowanie i wdrożenie „Programu rozwoju produktów i marek turystyki wiejskiej”.
- Realizacja kampanii „Odpoczywaj na wsi 2.0”.
- Opracowanie i wdrożenie „Programu rozwoju kompetencji kadr turystyki wiejskiej”.
- Utworzenie repozytorium danych turystyki wiejskiej oraz opracowanie instrumentów jej monitorowania, uwzględniających system monitoringu podstrategii.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Podsumowanie

Zapisy dokumentu udowadniają zależność funkcjonowania turystyki wiejskiej od jej zrównoważonego rozwoju, obejmującego wymiary:

- **Ekonomiczny** *sprawiedliwa dystrybucja zysków i wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, promowanie zakupu lokalnych produktów, tworzenie miejsc pracy, unikanie masowości na konto długoterminowych korzyści, redukcja sezonowości,*
- **Spoleczny** *angażowanie społeczności lokalnej w proces decyzyjny, promowanie autentyczności i lokalnej kultury, szacunek dla tradycji,*
- **Związany ze środowiskiem naturalnym** *minimalizowanie wpływu na przyrodę, zarządzanie zasobami naturalnymi, edukacja ekologiczna,*

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Podsumowanie

- Dokument pt. „Program rozwoju turystyki wiejskiej w Polsce na lata 2025-2035 – podstrategia sektorowa dla turystyki wiejskiej” może być wyznacznikiem działań na rzecz wzrostu konkurencyjności oferty turystycznej polskiej wsi,
- Warunkiem jest przyjęcie odpowiedzialności za jej wdrażanie przez właściwe podmioty

www.pftw.pl/strategia

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn. „Zrównoważony rozwój turystyki wiejskiej”
dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki